

MELLEMKIRKELIG STUDIETUR TIL SALISBURY 16. – 19. SEPT. 2016

Fredag d. 16. sept. Efter ankomst til Salisbury og indkvartering i Sarum College, var vi til Evensong i Salisbury Cathedral. Katedralens dygtige drenge- og mandskor ledte os gennem tjenesten

Lørdag d. 17. sept. Hele dagen var sat af til foredrag af repræsentanter for den engelske kirke. Efter morgensang kom **domprovst Alan Jeans** og redegjorde for den engelske kirke historie, struktur og udfordringer.

Den engelske kristne tradition og **historie** går langt tilbage. Allerede i det 2. årh. var England besat af romerne og de efterlod en frelsende Kristus-skikkelse som det første kristne symbol på engelsk jord. I denne første tid blev der sendt missionærer til Irland og Skotland (Kelterne).

I det 5. årh. blev kirken imidlertid ødelagt af vikingerne.

I år 597 blev kirkefaderen Augustin sendt fra Rom til Canterbury og kort tid efter vendte missionærerne tilbage fra Irland og Skotland. Den 3 strengede engelske kirke blev nu dannet: Den romerske kirke – Den britisk romerske kirke – den keltiske kirke.

Det tætte forhold til den romerske kirke varede frem til Reformationen i det 16. årh. Det betyder imidlertid ikke, at den engelske kirke i dag betegner sig selv som luthersk eller reformert. I forholdet til skriften hælder den til det lutherske syn, - hvorimod gudstjenesten har klare elementer fra den katolske messe. Man bruger "The Book of Common Prayer", som er en liturgi- og bønnebog, der rummer en lang række elementer fra den katolske kirke.

Domprovst Alan Jeans betegnede sig selv som en katolsk præst, der favner protestantismen. Han holder på samme tid af det lutherske skriftsyn og den katolske gudstjeneste. Men han udtrykte også nødvendigheden af at bringe kirken ind i fremtiden. Han var således for vielse af homoseksuelle og kvindelige præster. Førstnævnte er fortsat ikke lovligt, hvorimod man har haft kvindelige præster siden 1992.

Strukturen i den engelske kirke er meget forskellig fra Den danske Folkekirke. Den er en statskirke med regenten som overhoved. Men modsat vores folkekirke modtager den ingen økonomiske bidrag fra staten.

Kirken er inddelt i 2 hovedprovinser på det engelske kontinent: Canterbury og York. Men derudover er der mere end 70 millioner medlemmer på verdensplan, som ærkebiskoppen af Canterbury er overhoved for. Tiden som kolonimagt og missionsselskaber har bragt kirken ud i verden.

Kirken har nogenlunde samme struktur som vores med biskopper, provster og præster, dog har de både andre beføjelser og en anden måde at opnå embedet på. Enhver biskops udnævnelse skal godkendes af parlamentet. Kirken har politiske rettigheder, - der sidder biskopper i Overhuset, - men ingen reel politisk magt. Det fungerer mest på den måde, at biskopperne danner en synode, der rådgiver politikkerne i etiske og moralske spørgsmål.

Der er 8000 lønnede præster i kirken og ca. et utal af ulønnede. Det er meget svært at rekruttere veluddannede teologer til landområder. De søger alle mod London. Men i det hele taget er det svært at få ordentligt uddannede præster. Domprovsten understregede, at der her er en stor opgave for kirken. Derfor er der et utal af lægprædikanter i kirken. Og mange præster må klare helt op til 9 kirker om søndagen. Man benytter sig også af pensionerede præster, som måske kan

opnå en fribolig for at passe et embede.

Frivillige er et stort aktiv i Den Anglikanske kirke. De udfører alt fra undervisning til orgelspil, fra håndværk til rengøring.

De enkelte sogne og stifter er indbyrdes meget forskellige. Den Anglikanske Kirke er som en paraplyorganisation, og derunder lever meget forskellige menigheder og former for kirkeliv. Og det afføder selvsagt livlige diskussioner.

Blot 3 % af den engelske befolkning er medlem af kirken. Man bliver ikke som i Dk. medlem af kirken ved dåb. Medlemskab tegner man frivilligt og det er kutyme, at man betaler 5% af sin indkomst til kirken. Den lille gruppe af medlemmer omtaltes som "klubben".

For domprovsten er det meget vigtigt, at dåben er til Guds kirke og ikke til en forening. Han var ligeledes optaget af, at kirken har ansvar for enhver, der søger et åndeligt liv, - medlem, kristen, muslim eller jøde. Kirken har en forpligtelse til både at begrave, vie, døbe og have omsorg for **alle**.

Økonomien er selvsagt et problem med et lille medlemstal, ingen statstilskud og store gamle kirker. Salisbury Cathedral stammer fra 1200-tallet, har en anelig domkirkestørrelse, Englands højeste spir og 1200 tjenester om året. De får tilskud fra Den Anglikanske Kirke. Derudover søger de flittigt fonde. Sidste år blev der på den måde fundet 10 mill. pund til vedligehold af bygningen og 20 mill. pund til Stiftet.

Udfordringer og fremtiden:

På mange måder har vores kirke og Den Anglikanske kirke samme udfordringer. Det er svært at være en missionerende kirke i et materialistisk orienteret samfund. "Hvorfor skal vi have tillid til disse mennesker (kirken)?" spørger folk.

Der er en udpræget præstemangel nu og i løbet af de næste 10 år vil 40 % af de lønnede præster gå på pension og der ordineres slet ikke tilstrækkeligt nye.

I kirken diskuteres der tunge spørgsmål, der er svære at opnå konsensus omkring. Det drejer sig bl.a. om udnævnelse af kvindelige biskopper og vielse af homoseksuelle.

Det gjorde indtryk at høre, at hele kirken er i chok efter Brexit. Kirken har klart tilkendegivet, at den er en del af Europa og det agter den at blive ved med. Men udtrædelsen har allerede medført racisme, armod og stor fortvivelse for, hvad fremtiden bringer.

Den ugentlig gudstjeneste tiltrækker ikke mange kirkegængere. Som i Dk. er det jul, påske, allehelgen og høstgudstjenesten der kan fylde kirkerne.

Men på trods af ovenstående, var domprovsten også fortrøstningsfuld. Han havde en stor drøm om, at vende kirken udad. At lade den komme ud og møde mennesker. **Kirken skal i fremtiden være den lim, der binder mennesker sammen**, sagde han. Kirken skal ud i de store nybyggede områder og være en del af alt det, der kæmpes med der. Kirken skal være grøn, politisk, - tale ligefremt ind i det moderne samfund. Han glædede sig over, at 44.000 børn i nærområdet går i kristne skoler. For det er særdeles vigtigt, at kirken taler til og underviser dem til at blive etisk og moralsk ansvarlige. "Vi skal tage risikoen og sætte alt ind på børnene i stedet for fine bygninger", sagde han. I det hele taget brugte han ordet at undervise og missionere i flere sammenhænge. Mennesker skal trænes til at være et professionelt kristentlægsfolk, - det gælder både advokater, lærere, ansatte i sundhedssektoren, - ja enhver som færdes blandt andre mennesker. Og så skal kirken naturligvis være hvor som helst mennesker mødes, - også i den virtuelle verden,

og den skal lære at forenkle sit sprog og sin stil.

Som i Dk er kirken ofte det eneste, der er tilbage på landet. Der kan den gøre stor nytte ved fortsat at skabe liv. Missionere, undervise og sørge for forskellige aktiviteter. Selvfølgelig er ringe infrastruktur og arbejdsløshed et problem, - men som provsten sagde, så lad os begynde at fortælle de gode historie i stedet for altid at problematisere alting.

Til sidst talte domprovsten også om kendskabet til **udbrændte præster**. Der har man nogle gode værktøjer. F.eks. tager man præster ud af tjenesten for en periode, og de blive sat til at dyrke helt andre sider af sig selv: scuba diving, skydning, walk and talk og alle mulige andre kurser.

Efter frokost kom **Rev. Maggie Guillebaud** for at fortælle os om Sarum College (hvor vi boede) og om de lokale forhold.

Maggie Guillebaud var født i København i 1948 af en dansk mor og engelsk far. Tidligt flyttede familien til London, men Maggie Guillebaud havde fortsat et glimrende dansk, - foretrak dog at tale til os på engelsk.

Sarum College blev bygget i 1717. Arkitekten er den samme, som har tegnet Sct. Pouls Cathedral i London. Sarum College blev bygget som hans privathus.

I 1817 blev det omdannet til Teologisk college. Det har levet en noget omskiftelig tilværelse og er blevet lukket ned adskillige gange i tidens løb. Men i dag kan man på stedet få en bred teologisk uddannelse. Dog ikke en kandidat- eller mastergrad, som vi kender det.

Som ung havde Maggie Guillebaud ingen mulighed for at blive kvindelig præst. Da kvindelige præster blev tilladt tog hun chancen og blev uddannet.

Uddannelsen tager 3 år, hvis man er under 30 og 2 år, hvis man er over. Den væsentligste del af uddannelsen ligger i den efterfølgende praktik i kirken, hvor man lærer at være præst. Gennem hele praktikforløbet kan du blive stoppet, og det er særdeles svært at blive ordineret. Mange forbliver således lægmands-præster, som må prædike, lyse ægteskab, stå for Evensong og uddele nadver. Men den uordinerede må ikke indvie nadveren.

Maggie Guillebaud har i mange år undervist og arbejdet som præst, men har aldrig fået løn. Hun er nu pensioneret, men fylder fortsat huller ud ved kirken.

I kaffepausen fortalte Maggie os om korene ved kirken. Man optager både drenge og piger, men kun ved enkelte højtider synger de sammen. Salisbury Cathedral var den første kirke i landet, hvor man optog piger. Børnene er ca. 9 år, når de begynder træningen. De skal bo ved kirken (kostskole) og her modtager de også almindelig skoleundervisning. Det er nødvendigt, at de bor der, for de deltager altid ved morgensang kl. 8 og Evensong kl. 18.30. Det er attraktivt at blive optaget i koret, for børnene får en rigtig god musikalsk uddannelse og der følger gode scholarships med.

Sidst på eftermiddagen kom **June Osborne**, som er provst ved domkirken. Hun havde tidligere været præst i et meget fattigt område af London, og var meget glad for at kommet til Salisbury, som regnedes for den rige del af England.

Hun var den første kvinder, der blev provst i et gammelt provsti og det skabte en enorm nervøsitet.

Vi fik et fint indblik i June Osbornes arbejde. Hun er en slags administrator for domkirken. Der er 100 ansatte, hvoraf de 5 er præster. Der er herudover 700 frivillige, som er fordelt på 23 forskellige aktivitetsgrupper. Årligt er der 500.000 besøgende til Katedralen. Der går 240 elever på domsognets skoler.

Indenfor domkirkeområdet er der 200 lejemål, 2 museer, biskop- og provstebolig. Der selvsagt hele tiden mange opgaver at løse.

June Osborne bruger det meste af sin tid på fundraising. En 800 år gammel bygning trænger hele tiden.

I Salisbury stift har man også brugt tid på kirketælling. Ca. 3 % af befolkningen går i kirke. Dog tegner der sig et lidt andet billede af Domkirken, hvor man normalt har 4 – 500 mennesker ved gudstjenesten.

Afslutningsvis berørte June Osborne udfordringen med immigranter. Efter Brexit er det blevet et stort problem. Folk har bare glemt, at det på ingen måde er et nyligt opstået forhold. England har altid været multireligiøst. Under 1. verdenskrig var hæren så blandet, at det var svært at finde en etnisk englænder.

Søndag d. 18. september var vi på studietur i de nærliggende landområder. Her var vi bl.a. til høstgudstjeneste i Shrewton kirke. Shrewton ligger nær Stonehenge, et område som udover denne kæmpe turistattraktion kendetegnes ved, at Royal Airforce har kæmpe militære anlæg omkring.

Den kvindelige præst var tidligere kaptain (formentlig feltpræste-titel) i RAF. Hun var en god prædikant og vi kunne nikke genkendende til mange af gudstjenestens led. Vi kunne endog synge med på 2 salmer. Efter gudstjenesten var der kirkekaffe, hvor vi talte livligt med menigheden. De var glade for deres præst, som helt ekstraordinært kun passede 4 sogne. Med den erfaring hun havde, - havde været udstationeret i Afghanistan -, passede hun godt til området med de mange soldater. De var nu mest interesseret i at høre noget om os.